

Bijbels perspectief

Woord van de week

1 Samuël 15:24b

...ik vreesde het volk en ik heb naar hen geluisterd.

Als we de hele perikoop waaruit dit tekstgedeelte is gekozen hebben gelezen, kunnen we een 'ach en wee' uitspreken over de houding van Koning Saul, maar... toont hij hier niet een tot in onze tijd veel voorkomend en ons vast ook bekend euvel qua gedrag? We hebben voor het gedrag waaronder zijn handelen valt een uiterst treffende benaming bedacht. We noemen dit tegenwoordig 'pleasen' en Saul zou vandaag dus een 'pleaser' genoemd worden. Een dergelijk gedrag kent vele redenen. Ik noem er een paar. In het geval van Saul zou de reden ordinaire angst voor het volk kunnen zijn geweest. Maar een dergelijke houding kan ook voortkomen uit de drang het de ander(en) naar de zin te willen maken om zo problemen en conflicten te voorkomen of, om doodgewoon zelf aardig gevonden te willen worden. Het volstrekt tegenovergestelde ervan vangen wij in onze tijd graag onder de noemer 'assertiviteit'!

Wie een beetje op de hoogte is van de tegenwoordige psychologie, die weet dat zij volkomen allergisch is voor de 'please-mentaliteit', en als start van de therapie voor degene die hieraan 'lijdt' dan ook aanraadt 'voor jezelf grenzen te stellen' door 'nee te durven zeggen'. Het opmerkelijke in een dergelijk aanpak is de nadruk op het 'op durven komen voor jezelf'. Ofwel, het centraal durven plaatsen van je 'ik'. Maar is dat nu dé oplossing?

Wie de perikoop goed heeft gelezen, zal gestoten zijn op de therapie van Samuël (vers 22). Ook hij is, en dat namens God, allergisch voor een dergelijk gedrag en dat ongeacht de reden van waaruit dit voorkomt. Hij toont aan, zonder omhaal van woorden, dat het handelen van Saul in het geheel niet op God betrokken was. En moet de handel en wandel van ons als kinderen van God niet juist dát allereerst ademen? Het is Selwyn Hughes die in deze zelfs waagt te spreken van afgoderij als je de mens - of wat dan ook - vóór God plaatst als bepalende factor voor en in je doen en laten. Ik denk dat de fout van Saul was, dat hij in dit handelen ten diepste en in feite koos voor zijn 'ik'... Wat de gevolgen van een zo handelen voor Saul betekende, wordt maar al te pijnlijk duidelijk vanuit vers 28. Naar ons toe een waarschuwing, dat een dergelijke handel en wandel grote geestelijke gevolgen kan en zal hebben. Psychologie brengt ons in deze dus niets verder, maar wel een houding zoals we tegenkomen bij Paulus en opgetekend zien in Handelingen 9 als hij zegt: *Here, wat wilt Gij dat ik doen zal*. Liet bovendien Jezus dit niet als voorbeeld in Zijn handel en wandel zien terwijl Hij aangeeft niets buiten de Vader om te kunnen doen? En is dat niet wat Hij onderstreept in Johannes 15 als Hij daar zegt dat wij zonder Hem niets kunnen? Dus niet 'pleasen' of 'assertiviteit', maar een volkomen afstemmen op Hem!

Gebed

Vader, Uw Zoon heeft ons geleerd hoe dat te doen. In alle omstandigheden U centraal stellen door Zich af te vragen wat Uw wil is in welke omstandigheid ook. Hoe zocht Hij u in de stilte, hoe werd zijn zijn hier op aarde gekenmerkt door juist het biddend U zoeken, het in de stilte zijn met U. Zoals Hij bad in het ons geleerde gebed: Uw wil geschiede. Geest van God leidt ons hierin om Jezus wil en tot eer van U Drie-enig God. Amen.